

Az ismeretkör: Szociális gondoskodás

Kredittartománya: 10 kredit

Tantárgyai:

- 1) Család-, gyermek- és ifjúságvédelem
- 2) Szociálpedagógia elméleti alapjai
- 3) A szociális gondolkodás története

Tantárgy neve: Család-, gyermek- és ifjúságvédelem SZP BA NEPTUNKÓD: BNSZPD103, BLSZPD1003	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60% elmélet, 40% gyakorlat	
A tanóra típusa: előadás és gyakorlat, óraszám: nappali tagozaton 1 óra előadás + 1 óra gyakorlat/hét levelező tagozaton 5 óra előadás + 5 óra gyakorlat/hét adott félévben. Az adott ismeretátadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: <ul style="list-style-type: none">• a szorgalmi időszak heteire lebontott és minden órára részletesen kidolgozott tematika közös elektronikus felületen elérhető• az előadások témaköreinek ppt-s változata elérhető közös elektronikus felületen• a feladatok, a kidolgozásuk és értékelésük részletes szempontsora a közös elektronikus felületen	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: -	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	
Előtanulmányi feltételek: A szociálpedagógia elméleti alapjai, A szociális munka alapjai	
Tantárgyleírás:	
A gyermekvédelem alapelvei. A gyermekvédelem etikai aspektusai. A speciális szükségletű, és a különleges ellátást igénylő gyermekekről való gyermekvédelmi gondoskodás. A gyermekvédelmi jelzőrendszer fontossága. A gyermekvédelmi alapellátás intézményei és feladatai. A gyermekvédelmi szakellátás intézményei és feladatai. Az örökbefogadás és a gyámság kérdése. A pártfogói szolgáltatás főbb feladatai. A témakör érinti a digitális lábnyom és az online zaklatások fogalmát is. A kurzus egyik célja, hogy felhívja a figyelmet azokra a beállításokra és szabályszerűségekre, amelyek ismeretében biztonságosan használható az internet. A tematika kiemelten foglalkozik a közösségi oldalak rejtett veszélyeivel is.	
Kötelező és ajánlott irodalom:	
1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról. Tíz éves a boldogabb családokért! Körlevél Tanulmányok a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia körlevele megjelenésének tízedik évfordulójára. Új Ember Kiadó, Budapest, 2010. Horváth-Szabó Katalin (2008, szerk.): Házasság és család. Új Ember Kiadó, Budapest ISBN 978963-967485-1 André Vingt-Trois (2002): A család. Új Ember Kiadó, Budapest ISBN 978-287858-500 Domszky András – Büki Péter (2001): Gyermekvédelem és gyógypedagógia. In: Educatio X. évf. Barcsi Antal (2007): Gyermekvédelmi útmutató. Módszerek és ajánlások a gyermekvédelemmel foglalkozóknak. Mozaik Kiadó, Szeged ISBN: 978 963 697 542 5	
Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy	

jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges, elsősorban társadalomismereti, társadalom- és szociálpolitikai, szociális munkára vonatkozó, másrészt pszichológiai, jogi, igazgatási, egészségügyi, pedagógiai ismeretrendszerek alapjait.
- Ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges ismeretszerzés módjait és a legfontosabb ismeretszerzési forrásokat.
- Ismeri a különböző társadalmi és szociális problémákat, a kielégítetlen szükségleteket, a veszélyeztető tényezőket.
- Ismerettel rendelkezik a társadalomról, a szociálpedagógia felhasználóiról, célcsoportjairól és azok környezetéről.
- Ismeri a szociális, a gyermekjóléti, a gyermekvédelmi, a nevelési intézmények működését, azok jogi szabályozását.
- Ismeri a szociálpedagógia fogalomkészletét, történetét, elméleteit. Ismerettel rendelkezik a szociálpedagógia gyakorlatáról.
- Ismeri az elmélet és a gyakorlat összefüggését, szintetizálni tudja elméleti és gyakorlati ismereteit.
- Ismeri a szociálpedagógia színtereit, a szociálpedagógiában alkalmazott munkaformákat, módszereket.
- Módszertani tudással rendelkezik, átlátja a szociális szakma innovációjának lehetőségeit.
- Ismeri a szociálpedagógia szakmai, etikai normáit.
- Ismeri az informatika eszközeivel történő hatékony kommunikáció formáit, az információk, elemzések mások számára történő prezentálásának eljárásait, eszközeit.
- Tisztában van a nevelési/oktatási/szociális ellátórendszer/kutatási intézmények/közösségi és civilszervezetek/plébániák adminisztrációs, adattárolási, adatkezelési, adatszolgáltatási rendszereinek működésével.

b) képességei

- Képes a társadalom működési szabályszerűségeinek felismerésére, azok rendszerszerű elemzésére, a társadalmilag kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okok, következmények feltárására és értelmezésére
- A hallgató tisztában lesz a család- gyermek- és ifjúságvédelem fogalmával, történetével, alapvető szabályozásával, a szakmai módszertani elvekkel; a hallgatók megismerjék a családtámogató rendszereket; a család díszfunkcióiból következő problémákat; megismeri a családi élet egyéb problémáit (pl. betegség, halál); megismeri a családtámogatás rendszerét, annak összefüggéseit; a szociálpolitikai intézményrendszer család-, gyermek-, ifjúságvédelmi intézményeinek, szolgáltatásainak viszonyát a pedagógia, gyógypedagógia rendszerébe tartozó szakterületekkel.
- Képes a szociális segítségnyújtás módszereinek alkalmazására.
- Képes a szociális problémák, szükségletek, veszélyeztető tényezők felismerésére, feldolgozására, elemzésére, kezelésére, megoldására.
- Képes a szociálpedagógia célcsoportjai szocializációjának, személyiségfejlődésének sajátosságait, törvényszerűségeit átfogóan elemezni.
- Képes az egyének, családok, csoportok, közösségek jog- és érdekérvényesítő képességének fejlesztésére.
- Képes a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, és szociális szolgáltatásokat nyújtó, valamint nevelési intézményekben szociálpedagógiai szakmai munka végzésére, az elsajátított társadalomismereti, pszichológiai, jogi, igazgatási, egészségügyi

ismeretek

és alapelvek alkalmazására.

- Képes a különböző helyzetű gyermekek, fiatalok és csoportjai, családja, valamint pedagógusai számára szakszerű szolgáltatásnyújtásra a nevelés, oktatás, szabadidő-pedagógia, szociálpedagógia, szociális munka korszerű eszközeivel, továbbá ezeknek a folyamatoknak a tervezésére, kivitelezésére és elemzésére.

-Képes a szociális szakmai tevékenységhez szükséges prevenció és problémakezelő módszerek, technikák hatékony és innovatív alkalmazására.

- Képes a szociálpedagógusi munkában a szakmai etikai normák hatékony érvényesítésére.

- Hatékonyan alkalmazza az informatikai eszközöket kommunikációra, információk gyűjtésére és közzétételére, társadalomtudományi adatbázisok használatára.

-Szakterületén rendelkezik a hatékony elektronikus információkeresés, információfeldolgozás, információkutatás, információközvetítés ismereteivel, az elektronikus forrásokat használja.

c) attitűdje

- Rendelkezik a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségével, azt hitelesen képviseli környezetében.

- Rendelkezik a társadalmi problémák iránti érzékenységgel, elkötelezett az európai értékek lokális alkalmazására, szemléletét áthatja az elesettek és kiszolgáltatottak melletti szolidaritás, az előítéletek elleni küzdelem.

- Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra.

- Munkáját kapcsolatteremtés- és fenntartás, konfliktusmegoldási készség, lokális és globális problémák iránti érzékenység és megoldási készség, empátia, kooperáció, segítő attitűd és fejlett kommunikációs készség jellemzi.

- Emberi kapcsolataiban humánus és etikus magatartású, szakmai feladatainak ellátása

során a szociális munka etikai kódexét betartja.

- Ismereteit empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással alkalmazza.

- Egyéni munkájában reális önismerettel, önértékeléssel rendelkezik, önmagát kritikusan szemléli.

- Projektalapú és együttműködésre épülő munkavégzés mellett elkötelezett, és értékeli

a közös munkához való egyéni hozzájárulást.

- Nyitott a szakmai továbbképzésekre, módszertani innovációkban szívesen részt vállal.

- Törekszik a folyamatos szakmai önképzés megvalósítására, a szakmai továbbképzéseken való részvételre.

- A szociálpedagógiai munkáját elkötelezetten, szakmai igényességgel és minőség tudattal végzi.

- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

-A digitális szemléletmódja nyitott, innovatív, a szakterületén zajló digitális technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére

d) autonómiája és felelőssége

- A szakmai és szakmaközi együttműködés során felelősségteljesen jár el.

- Önálló, konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli szakmai együttműködések során.

- Képviseli a szociálpedagógia módszereit, ismereteit. Adekvát esetben felelősségteljesen képviseli szakmai szervezeti egységét.

- Felelősséget vállal az egyénnel, csoportokkal, közösségekkel végzett szociálpedagógiai tevékenységért.
- Felelősen, etikusán, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.
- Tudatos, kritikus, önreflektív, innovatív a digitális kultúra alakításában.

Tantárgy felelőse: Dr. Udvarvölgyi Zsolt András PhD főiskolai tanár

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Báder Iván tanársegéd